

Maa Serbia

Hae

Maa: Serbia

, , 15.08.2016 – 15.12.2016

Maa: Serbia

Kaupunki:

Vaihtoaika: 15.08.2016 – 15.12.2016

Vaihto-ohjelma: Oma järjestely/harjoittelu

Yliopisto:

Etukäteisjärjestelyt

Päätin hakea harjoitteluun ennen politiikan tutkimuksen opintojeni päättymistä, sillä ajattelin sen olevan kiinnostava kokemus ja tietenkin myös hyvä lisä ansioluettelooni. Halusin ulkomaille ja päästä mieluiten tutustumaan Suomen edustustojen toimintaan, joten päädyin hakemaan ainoastaan suurlähetystöpaikkoja, joita oli tarjolla kohtalaisen hyvin. Hain kuitenkin useampaa lähetystöpaikkaa, sillä olin saanut käsityksen, että kilpailu harjoittelupaikoista on kovaa. Paikkojen hakeminen ajoittui enimmäkseen loppusyksylle, mutta paikkoja tuli hakuun myös alkuvuodesta, joten yliopiston ilmoituslistaa kannattaa seurata aktiivisesti. Useimmista suurlähetystöistä sain vastauksen, oli se sitten kieltävä tai myöntävä, mutta vastauksia sai toisinaan odottaa melko pitkään.

Ensimmäinen paikka, jota varten minua haastateltiin, oli Belgradin suurlähetystö Serbiassa ja se oli myös ensimmäinen, jota minulle tarjottiin. Otin paikan vastaan, sillä en uskaltanut luottaa siihen, että saisin välttämättä paikan muualta. Täytyy myöntää, että Belgrad ei ollut ensimmäinen vaihtoehtoni, mutta olin totta kai valmis lähtemään myös sinne. Tärkeintä itselleni oli päästä harjoittelun kautta tutustumaan työskentelyyn Suomen edustustossa. Olin lopulta todella tyytyväinen päätökseeni lähteä hieman tuntemattomampaan ja "haastavampaan" maahan, jossa on pieni edustusto, sillä pääsin tutustumaan itselleni täysin uuteen kulttuuriin ja edustustossa sain tutustua monenlaisiin tehtäviin samanarvoisena työntekijänä kuin vakituinen henkilökuntakin.

Etukäteisjärjestelyt harjoittelua varten olivat varsin helpot hoitaa. Hain ja sain yksiköltäni harjoitteluapurahan, joka oli harjoittelupaikan myöntämisen edellytys. Yliopistolta hain matka-apurahaa ja Kelalta sain normaalisti opintotukea. Kelalle minun tuli tehdä ilmoitus väliaikaisesta ulkomaille muutosta ja matkavakuutuksen kesto oli hieman pidennettävä tavallisesta. Työsopimuksen allekirjoitin vasta saavuttuani maahan ja aloitettuani harjoittelun. Saavuttuani maahan minun oli rekisteröidyttävä poliisiasemalla 24 tunnin sisällä, mutta hostellini hoiti rekisteröinnin puolestani. Serbiaan ei vaadita viisumia oleskelulta, joka ei ylitä 90 päivää. Omalla kohdallani tuo aika ylittyi, mutta hoidin väliaikaisviisumin hakemisen paikan päällä oleskeltuani maassa jo pidemmän aikaa. Viisumin hakemiseen kannattaa varata paljon aikaa ja hermoja, sillä se vaatii paljon paperityötä ja useamman käynnin viisumitoimistoon.

Asuminen

Saavuini Belgradiin hyvissä ajoin ennen harjoittelun alkua, jotta ehdin löytää asunnon. Suurlähetystö ei erityisemmin avustanut asunnon löytämisessä, mutta tämä ei tullut yllätyksenä, koska minulta oli kysytty jo haastattelussa, olenko valmis etsimään asunnon omatoimisesti. Asunnon etsiminen Belgradissa voi olla jossain määrin haastavaa, mutta ainakin alkusyksystä asuntoja oli varsin hyvin tarjolla. Haasteita loivat lähinnä se, että vuokrasopimukset tehdään usein yli kolmeksi kuukaudeksi sekä se, että vuokranantajat eivät aina puhuneet kovinkaan paljoa englantia, vaikka suuri osa serbialaisista puhuukin kieliä hyvin. Internetistä löytyy runsaasti asuntoilmoituksia eri sivuilta, mutta kannattaa käydä katsomassa asuntoa paikan päällä, mikäli vain mahdollista. Asuntojen kunto vaihtelee paljon ja on paikoitellen suomalaista tasoa selvästi alhaisempi. Itse olin onnekas ja sain asunnon kohtuullisen vähällä vaivalla kävelymatkan päästä edustustosta. Vuokrataso Serbiassa oli huomattavasti halvempi kuin Suomessa - maksoin omasta yksiöstäni 250 euroa kuussa sekä käyttömaksut. Kimppakämpässä olisi voinut asua vielä huomattavasti tätä halvemmalla. Uuteen asuntoon muuttaessa on hyvä pitää mielessä, että myös Belgradin sisällä asuinpaikkaa vaihtaessa täytyy rekisteröityä alueen poliisiasemalla.

Belgradissa ei varsinaisesti ole turvattomia tai erityisen huonomaineisia alueita; asuinalueen valinnassa kannattaa ennemminkin painottaa liikkumisen helppoutta sekä alueen yleistä miellyttävyyttä. Julkisen liikenteen reitit eivät aina ole ihanteellisia ja ajoneuvot ovat usein tupaten täynnä, joten paikasta toiseen kulkeminen voi viedä yllättävänkin paljon aikaa. Taksilla kulkeminen ainakin satunnaisesti on mahdollista, sillä taksat ovat todella halvat Suomeen verrattuna. Pyörällä kyllä pääsee Belgradissa paikasta toiseen, mutta pyöräilyä kaupungissa ei ole tehty turhan helpoksi lukuun ottamatta jokivarsien kevyen liikenteen väyliä. Liikenne voi olla jossain määrin sekavaa suomalaisen rauhalliseen liikennekulttuuriin tottuneelle.

Harjoittelu

Suomen suurlähetystö Belgradissa edistää Suomen ja Serbian välisiä suhteita ja suurlähetystö toimii muun muassa ulko- ja turvallisuuspolitiikan, kaupan ja talouden sekä kulttuurin osa-alueilla. Suurlähetystö edustaa Suomea myös sivuakkreditoiduissa Makedoniassa ja Montenegrossa. Edustuston henkilökunta koostui sekä Suomesta lähetetyistä että paikalta palkatuista työntekijöistä ja työkielenä oli pääosin englanti, mutta raportointi tapahtui tietenkin suomeksi. Serbian kielen taitoa ei työpaikalla vaadittu ja englannilla selviää varsin hyvin vapaa-ajallakin. Toki perussanaston ja fraasien opettelu helpotti asiointia varsinkin vanhemman väestön kanssa.

Työskentely suurlähetystössä oli pääosin mielenkiintoista ja vaihtelevaa. Harjoitteluni aikana pääsin tutustumaan laajasti edustuston työtehtäviin. Omiin työtehtäviini edustustossa kuuluivat esimerkiksi maan poliittisesta tilanteesta raportointi, muistioiden kirjoittaminen tapaamisista ja konferensseista, sosiaalisten median kanavien ja nettisivujen päivittäminen sekä mediaseuranta. Ajoittain pääsin myös osallistumaan erilaisiin seminaareihin ja edustustilaisuuksiin, mikä oli mukavaa vaihtelua tavalliselle toimistotyölle. Työskentely pienessä lähetystössä vaati pääosin itsenäistä otetta, sillä vakituisella henkilökunnalla oli usein kiire omien töidensä parissa. Työn luonteeseen kuului myös se, että toisinaan työtä oli hieman vähemmän ja välillä tehtäviä taas täytyi priorisoida, jotta kaiken sai tehtyä ajallaan. Apua sain kuitenkin aina sitä tarvittaessa. Sain myös rakentavaa palautetta tekemästani työstä. Harjoittelu-aika oli mielenkiintoinen ja antoisa kokemus, jonka aikana opin paljon edustustojen toiminnasta, ulkoasiainhallinnosta ja diplomatiasta. Oli myös kiinnostavaa päästä tutustumaan läheisesti Serbian EU-jäsenyysoprosessiin sekä Länsi-Balkanin nykytilanteeseen, joka ei vielä kukaan ole täysin ongelmaton.

Vapaa-aika ja matkustelu

Belgrad ei ole ulkoisesti kovinkaan viehättävä kaupunki, mutta toisaalta itse huomasin muuttaessani, että olin ehkä odottanut paljon rumempaa neuvostobrutalistista kaupunkia. Brutalismin kaupunkista toki löytyy, mutta kokonaisuudessaan Belgrad on kiinnostava sekoitus vaikutteita eri kulttuureista ja aikakausilta. Belgradiin kannattaa mielestäni kuitenkin tulla yleisen "filiksen", ei nähtävyyksien vuoksi. Itselleni kaupungin viehätys oli juuri sen tunnelmassa - erityisesti lämpimään aikaan kadut, kahvilat ja ravintolat ovat täynnä ihmisiä, joilla ei ole

kiire mihinkään ja jotka nauttivat elämästä. Kaupunki muuttuu jatkuvasti ja ravintoloita, kahviloita ja baareja löytyy jokaiseen makuun. Vaikka serbialaiset ovat yleisesti melko konservatiivisia, Belgradista löytyy melkoinen valikoima "vaihtoehtoskeneä", hipsterimestoja ja alakulttuurista. Belgradia onkin kutsuttu "Balkanin Berliiniksi", mikä mielestäni kuvaa kaupunkia melko hyvin. Serbialaiset ovat yleisesti ottaen hyvin vieraanvaraisia ja ystävällisiä ja auttavat mielellään, mikäli vain osaavat - joskus kielimuuri aiheutti itselleni pieniä hankaluuksia, mutta useimmiten ainakin nuoret puhuivat englantia.

Koska harjoittelu oli täysipäiväistä työskentelyä, vapaa-aikani oli luonnollisesti rajallista. Kolme kuukautta meni ohi nopeasti ja alun perin viikonlopuille suunnitellut matkat jäivät enimmäkseen harjoittelun jälkeiselle ajalle. Toisaalta Belgrad sopi mielestäni luonteensa puolesta erinomaisesti juuri harjoittelupaikaksi, sillä siellä ei ollut painetta juosta nähtävyydeltä toiselle nähdäkseen kaiken mahdollisen, vaan saattoi hyvin vain mennä rauhassa lasilliselle ystävien kanssa työpäivän jälkeen ja ottaa rennosti.

Serbian varjopuolina on huomautettava siellä paikoitellen vallitseva ahdasmielisyys, vaikea historia sekä sosiaaliset ongelmat, jotka näkyvät esimerkiksi eriarvoisuutena, asunnottomuutena ja kerjäämisinä. Mielikuvat Kosovon sodasta ja Balkanin 90-luvun rauhattomuudesta voi kuitenkin unohtaa. Joitakin jännitteitä maiden ja kansojen välillä toki on vieläkin, mutta nämä näyttäisivät jääneen enimmäkseen median ja poliitikkojen lietsomisen tasolle. Belgrad oli minusta todella turvallinen kaupunki asua ja elää, ja esimerkiksi itse sain iltaisin ja öisin kävellä rauhassa kaupungin läpi kotiin enkä oleskeluni aikana kohdannut mitään, mitä ei Suomessa voisi tulla vastaan.

Voin suositella Suomen suurlähetystä Belgradissa kenelle tahansa, joka kaipaa vaihtelevaa ja mukavaa työympäristöä ja joka haluaa poistua mukavuusalueeltaan hieman erilaiseen kohteeseen. Harjoittelun suorittaminen keväällä voi tosin olla suositeltavampaa kuin syksyllä, sillä loka-marraskuun sää muistuttaa melko paljon Suomea.